

شرح بیماری:

- سرطان رحم به رشد غیرطبیعی سلول های دهانه رحم گفته می شود. گردن رحم به قسمت پایینی رحم که به واژن باز می شود، گفته می شود. سرطان دهانه رحم اغلب زود درمان می شود. تشخیص فوری این سرطان با تست پاپ اسمیر انجام می گیرد.

مراحل سرطان رحم:

- **مرحله اول:** سرطان تنها گردن رحم را درگیر می کند.
- **مرحله دوم:** سرطان بجز به گردن رحم به بخش های بالایی واژن نیز گسترش پیدا می کند
- **مرحله سوم:** سرطان به دیواره های لگن و نواحی پایینی واژن گسترش پیدا می کند.
- **مرحله چهارم:** سرطان به دیگر بخش های مجاور دهانه رحم مانند مثانه، مقعد یا ریه ها و کبد و استخوان ها گسترش پیدا می کند.

علائم:

- تغییر غیرطبیعی سلول های دهانه رحم به ندرت علائمی دارد. اما اگر تبدیل به سلول های سرطانی شده باشند، نشانه هایی زیر وجود دارد:
- خونریزی غیرطبیعی واژن مانند خونریزی بین دوره های قاعدگی، بعد از رابطه جنسی یا پس از یائسگی
- درد در پایین شکم و لگن
- درد در هنگام رابطه جنسی
- ترشح غیرطبیعی واژن

علل شایع و عوامل خطر:

- علت اصلی ایجاد سرطان دهانه رحم تقسیم سلولی غیرقابل کنترل و غیر عادی سلول های دهانه رحم در اثر جهش ژنتیکی می باشد.
- بیشتر سرطان های دهانه رحم به وسیله ویروس پاپیلوماوی انسانی (اچ پی وی، HPV) ایجاد می شوند. این ویروس از طریق تماس جنسی با فرد ناقل، منتقل می شود. انواع مختلفی از ویروس اچ پی وی وجود دارد. همه ویروس های اچ پی وی ایجاد سرطان نمی کنند. برخی از آنها باعث زگیل ناحیه تناسلی می شوند، اما انواع دیگر ممکن است هیچ علامتی نداشته باشند.
- این بیماری در بزرگسالان بسیار شایع است که می تواند منجر به بروز عفونت در فرد گردد. عفونت ممکن است خود به خود از بین برود و در مواردی نیز تبدیل به زگیل تناسلی و یا منجر به سرطان دهانه رحم شود.
- دیگر عوامل خطر شامل موارد زیر می باشند:
- داشتن شریک های جنسی متعدد
- شروع فعالیت جنسی در سن کم
- مبتلا شدن به دیگر عفونت هایی که از طریق روابط جنسی انتقال پیدا می کنند مانند سیفلیس، ایدز، کلامیدیا
- داشتن سیستم ایمنی ضعیف
- مصرف سیگار
- **عوارض احتمالی:**
- عدم اقدام به موقع برای درمان این بیماری می تواند باعث شود که سرطان در سایر اعضا نیز گسترش یابد و در صورت نیاز برای برداشتن رحم فرد دیگر قادر به بارداری نخواهد بود.

مرکز آموزشی درمانی امین اصفهان

سرطان گردن رحم

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: 1403

منابع: ClinicalKey، WebMD، Mayo clinic

تشخیص:

تست پاپ اسمیر: به عنوان بخشی از معاینه لگنی، تست پاپ اسمیر انجام می شود. در حین انجام تست، پزشک خراش کوچکی در دهانه ایجاد و سلول هایی را به عنوان نمونه برمی دارد. اگر نتیجه تست پاپ اسمیر، سلول های غیرطبیعی را نشان دهد، پزشک آزمایشات دیگری جهت تشخیص سلول های پیش سرطانی و سرطانی انجام می دهد.

تست دی.ان.ای ویروس پاپیلومای انسانی (اچ پی وی، HPV)

کولیوسکوپ: پزشک با استفاده از وسیله ای به نام کولیوسکوپ به بررسی ناهنجاری های سلولی دهانه رحم می پردازد و با استفاده از یک سوزن مخصوص یا نوعی وسیله قاشقی شکل نمونه ای از بافت گردن رحم را برای آزمایشات بیش تر برمی دارد.

نمونه برداری یا روش جراحی برداشت نمونه با الکتروسیته: در این روش از بافت گردن رحم یا لایه های عمیق تر گردن رحم نمونه برداری انجام می شود.

تصویر برداری ها: در صورتی که پزشک تشخیص داد که شما مبتلا به سرطان رحم می باشید، برای تشخیص این که سرطان تا چه حد پیشرفت کرده است بسته به وضعیت بیمار از برخی روش های عکس برداری تشخیصی مانند سی.تی.اسکن، ام.آر.آی، پت اسکن و اشعه ایکس استفاده می شود.

درمان:

درمان اغلب مراحل سرطان دهانه رحم شامل:

جراحی: در صورتی که سرطان زیاد پیشرفت نکرده باشد

تنها رحم و گردن رحم برداشته می شوند. در غیر این صورت رحم، گردن رحم، بخشی از واژن و گره های لنفاوی نیز برداشته می شوند.

شیمی درمانی: در این روش درمانی نوعی داروی شیمیایی به درون رگ فرد بیمار تزریق می شود. این دارو سلول های سرطان در حال رشد را از بین می برد. در اغلب اوقات به همراه شیمی درمانی از پرتو درمانی نیز استفاده می شود. در مراحل پیشرفته این نوع سرطان از دوزهای بالا جهت شیمی درمانی استفاده می شود.

پرتو درمانی: استفاده از اشعه برای از بین بردن سلول های سرطانی. پرتو درمانی می تواند به تنهایی یا همراه با شیمی درمانی قبل از عمل جراحی به منظور کوچک کردن توده های سرطانی استفاده شود. پرتو درمانی به دو صورت داخلی و خارجی صورت می گیرد. در نوع خارجی آن اشعه های قوی از خارج به بدن تابانده می شوند. در نوع داخلی آن وسیله ای که از خود امواج رادیویی ضعیفی را منتشر می کند را برای چند دقیقه در واژن قرار می دهند.

تعداد راه های درمانی بسته به میزان پیشرفت سرطان در نظر گرفته می شوند، همچنین ممکن است درمان ترکیبی نیز تجویز شود. اگر جراحی برداشتن رحم انجام داده باشید، قادر به بچه دار شدن نیستید. اما همیشه نیاز به انجام برداشتن رحم نیست، بخصوص اگر سرطان در مراحل اولیه تشخیص داده شود.

رژیم غذایی و تغذیه:

پس از ترخیص از بیمارستان به توصیه های پزشک خود در مورد شیوه های صحیح تغذیه عمل کنید.

از یک رژیم غذایی سالم پیروی کنید. در صورتی که حس می کنید اشتهای چندانی برای خوردن ندارید سعی کنید به جای مصرف یک یا دو وعده غذایی سنگین، تعداد وعده های غذایی را افزایش داده و میزان غذا در هر وعده را کم کنید.

مواد غذایی با پروتئین، کالری و ویتامین بالا را در رژیم غذایی خود بگنجانید تا به این ترتیب از کاهش انرژی و وزن خود پیشگیری کنید.

برای حفظ انرژی و قدرت خود سعی کنید از کاهش وزن پیشگیری کنید.

وعده های غذایی اصلی خود را زودتر بخورید.

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

غش، احساس سرگیجه و سبکی در سر

خونریزی شدید از واژن

تب و لرز و بدن درد

درد در شکم و کشاله ران

عدم توانایی کنترل ادرار، درد و سوزش هنگام ادرار کردن،

وجود خون و چرک در ادرار

درد در پشت، زیر قفسه سینه

در صورت بروز علائم سرطان دهانه رحم یا علائم نگران کننده

